

Қазақстан республикасы Білім және ғылым министрлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.
_____ 20__ ж.

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SILLABUS)

КРТККН 3306 “Көлікті пайдаланудің техникалық және құқықтық
қауіпсіздік негіздері” пәні

КРТККН 33 “ Көлікті пайдаланудің техникалық және құқықтық
қауіпсіздік негіздері модулі»

5В090100 – «Тасымалдауды, қозғалысты ұйымдастыру және көлікті
пайдалану» мамандығы

Жол-көлік факультеті

А.Н. Данияров атындағы Өнеркәсіптік көлік кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus)
әзірлеген: аға оқытушы Асылбекова Н.У.

_____ кафедрасының отырысында талқыланды
« ____ » _____ 20__ ж. № _____ хаттама
Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 20__ ж.
(колы) (А.Ж.Ә.)

_____ факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған
« ____ » _____ 20__ ж. № _____ хаттама
Төраға _____ « ____ » _____ 20__ ж.
(колы) (А.Ж.Ә.)

_____ кафедрасымен келісілген
(кафедраның атауы)
Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 20__ г.
(колы) (А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыстық ақпарат

Асылбекова Нурсулу Уалихановна

Өнеркәсіптік көлік кафедрасының аға оқытушысы.

А.Н. Данияров атындағы өнеркәсіптік көлік кафедрасы ҚарМТУ – нің бірінші корпусындағы (Бейбітшілік гүлзары, 56), 121 кеңсесінде орналасқан, тұрақты байланыс телефоны: 56-75-98 (2051).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
		Қосылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағаттарының саны	Барлығы сағаттар саны			
		лекциялар	Практикалық сабақтар	Зертханалық сабақтар					
6/4	5/8	45	30	-	75	75	30	225	Емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Көлікті пайдаланудың техникалық және құқықтық қауіпсіздік негіздері» пәні бейіндік пәндер қатарына кіреді (таңдау бойынша компонент) және 5B090100 «Тасымалдауды, қозғалысты ұйымдастыру және теміржол көлігін пайдалану» мамандығының пәні болып табылады.

Пәннің мақсаты

«Көлікті пайдаланудың техникалық және құқықтық қауіпсіздік негіздері» модулі пәні студенттерді негізгі заңды актілерімен таныстырып, тасымалға қатысушылардың қарым – қатынасын реттеп, келісім шарттарды және тасымал құжаттарын толтыру мақсатын алға қояды.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай: Көлікте қатынас жүйесінің принциптерін, көлік құқығының негізін, халықаралық тасымал құқығының негізін оқу.

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттер міндетті:

- көлік қатынасын реттейтін негізгі мәлімет пен заңды актілері туралы;
- тасымалдау үшін қойылатын талаптардың сапасы туралы түсінікке ие болуға;
- тасымал келісім шартын толтыру ережесі мен негізгі талаптарды;
- көлікке экспедициялық қызмет көрсету келісім шартын толтыру ережесі мен талаптарды білуге;
- пән бойынша меңгерілген негізгі теориялық мәліметті пайдалана білу;
- тасымалды реттеу заңдарын және келісім жақтарын міндетті түрде қорғауды істей білуге;
- тасымал келісім шартын толтыру;
- көлікке экспедициялық қызмет көрсету келісім шартын толтыру практикалық дағдыларды меңгеруге.

Пререквизиты

Берілген пәнді зерделеу үшін келесі пәндерді меңгеру қажет: Жүк және коммерциялық жұмыстарды ұйымдастыру модулі, Көліктік-экспедициялық қызмет көрсету модулі.

Постреквизиттер

«Көлікті пайдаланудың техникалық және құқықтық қауіпсіздік негіздері» пәнін зерделеу кезінде алынған білімдер Жүк тарифтері модулі, Өндірісті басқару және ұйымдастырудың қазіргі заманғы жүйелері модулі.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.				
	Лекциялар	Практикалық саб.	Зертханалық саб.	СОӨЖ	СӨЖ
Жалпы ережелер. Темір жол қызметкерлерінің жалпы міндеттері	2			3	3
Теміржол көлігінің жабдықтары құрылғыларын және жылжымалы құрамдарын техникалық пайдалану ережелері. Габарит	2			3	3
Пойыздар қозғалысы мен маневрлық жұмыстардың қауіпсіздігін бұзатын себептер. ЖҚ бұзылудың классификациясы	2			3	3
Темір жол көлігінде қозғалыстың байланыс жүйелері	2			3	3
Локомотив және вагон шаруашылығының құрылғылары мен жабдықтары	2			3	3
Қауіпсіздік теориясының негіздері, теміржол жүйесінің сенімділігі мен қауіпсіздігінің арасындағы ерешеліктер.	2			3	3
Станса шаруашылығының құрылғылары мен жабдықтары	2			3	3
Қауіпсіздікті қамтамасыз етудің жүйелік шешімі	2	2		3	3
Автоматтық және жартылай автоматтық жол блоктауы	2	2		3	3
Орталықтандырылған диспетчерлік басқару негізі	2	2		3	3
Станцияны блоктау және байланыс құрылғылары	2	2		3	3

Құрылыстар мен құрылғыларды тексеру және оларды жөндеу	2	2		3	3
Жылжымалы құрам. Жылжымалы құрамдарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету	2	2		3	3
Станцияның техникалық жұмысын ұйымдастыру	2	2		3	3
Станцияда пойыздар қозғалысын ұйымдастыру	2	2		3	3
Көлікте тасымалдауды құқықтық реттеу принциптері	2	2		3	3
Көлік туралы заңнамалардың жалпы ережелері	2	2		3	3
Көлік қызметінің негізгі ережелері	2	2		3	3
Көліктегі қауіпсіздік және жауапкершілік	2	2		3	3
Көлік жұмысын бақылау	2	2		3	3
Тасымалдаудан туындайтын міндеттемелерде тараптардың құқықтары мен мүдделерін қорғау	2	2		5	5
Көлік қызметін лицензиялау және қойылатын талаптар	2	2		5	5
Көлік қызметін сертификаттау және қойылатын талаптар	2			5	5
БАРЛЫҒЫ:	45	30	-	75	75

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

- 1 Жалпы ережелер. Темір жол қызметкерлерінің жалпы міндеттері
- 2 Теміржол көлігінің жабдықтарын, құрылғыларын және жылжымалы құрамдарын техникалық пайдалану ережелері.
- 3 Габарит
- 4 Темір жол көлігінде қозғалыстың байланыс жүйелері
- 5 Пойыздар қозғалысы мен маневрлық жұмыстардың қауіпсіздігін бұзатын себептер. ЖҚ бұзылудың классификациясы
- 6 Станса шаруашылығының құрылғылары мен жабдықтары
- 7 Жылжымалы құрам. Жылжымалы құрамдарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету
- 8 Көлік туралы заңнамалардың жалпы ережелері
- 9 Жүктерді көліктің әр түрлерімен тасымалдау шарттары.
- 10 Көлік міндеттемелерін бұзғаны үшін жауапкершілік Актілер және оларды толтыру тәртібі

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптары

- 1 Темір жолда қолданылатын негізгі түсініктер
- 2 Көлік туралы заңнамалар
- 3 Көлік заңнамалардың түрлері
- 4 Темір жол көлігі туралы заң
- 5 Жеткізулер туралы заң
- 6 Көлік қатынасының мінездемесі
- 7 Құқық пен қарым қатынас шарттары
- 8 Тасымал шарты, көлікті пайдалану ережесі
- 9 Жүкті тасымалдауда қолданылатын талаптар
- 10 Көлік мұқтажы үшін жерлер мен суларды бөлу тәртібі
- 11 Көлік қызметін мемлекеттік реттеу мен басқару жүйесі
- 12 Көлік қызметін лицензиялау
- 13 Көлік шарттарының түрлері
- 14 Тасымалдаудан туындайтын міндеттемелерде тараптардың құқықтары мен мүдделерін қорғау
- 15 Міндеттердің орындалуын өзара бақылау
- 16 Шағым тәртібі мен оның мәні

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
Сабаққа қатысуы			1-14 апта			5
Лекция конспектісі	Пән материалының меңгерілуін тексеру		1-14 апта			5
Модуль №1, №2	Пән материалының меңгерілуін тексеру	[1], [2], [3], [4], лекциялар конспектісі	7, 14 апта	Ағымдағы	7 апта	10
СОӨЖ бақылау сұрақтары	Пән материалының меңгерілуін тексеру	[8], [9], [10], [11], [12], [13], лекциялар конспектісі	4, 9,13 апта	Аралық	7, 14 апта	5
Тәжірибелік сабақ	Тапсырма	[4], [8]	6, 13 апта	Аралық	7, 14 апта	25
Жазбаша сұрақ	Пән материалының меңгерілуін тексеру	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7], [8], [9], [10], [11], [12], [13], лекциялар конспектісі	2 түйіспе сағаттар	Аралық	7,14 апта	10
Емтихан	Пән материалының меңгерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттердің түгел тізімі	4 түйіспе сағаттар	Қорытынды	Сессия кезеңінде	40

Саясаты және процедуралары

«Көлікті пайдаланудың техникалық және құқықтық қауіпсіздік негіздері» пәнін оқыту барысында келесі ережелерді сақтауды өтінемін:

1. Сабаққа кешікпеу керек.
2. Дәлелді себептерсіз сабақты босатпау, ауырған жағдайда анықтама қағазын көрсетуіңізді, ал басқа жағдайларда түсініктеме жазуларыңызды сұраймын.
3. Курстық жобаның межелі уақытта талап етілген көлемін орындау.
4. Міндетті түрде аралық бақылауларды тапсыру.
5. Оқу үрдісіне белсенді қатысу.
6. Кафедраның дәрістік қорларына зиян келтірмеу.
7. ЖОО – ның жарғыларын қатаң сақтау.
8. Оқытушалар мен курстастарға мейірімді және кенпейілді, ашық мінезді шыдамды болу.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Насипкалиев А.А., Учебное пособие «Транспортное право», КарГТУ 2004г.
2. Насипкалиев А.А., Адилова Н.Д. «Транспортное право» электронное учебное пособие, КарГТУ, 2004г.
3. Международные экономические отношения /Под ред. Л.1 Стровского. - М.: ЮНИТИ-ДАНА. 2003.
4. Пузакова Е.П. Международные экономические отношения: Учеб пособие. - Ростов н/Д: МарТ, 2000.
5. Стровский Л.Е. Международные экономические отношения в глобальной экономике. - Екатеринбург: УГТУ-УПИ, 2009.
6. Конвенция ООН о договорах международной купли-продажи товаров (Вена,1980) // Вестник ВАС РФ. 1994. № 1.
7. Розенберг М.Г. Международная купля-продажа товаров: Комментарий к правовому регулированию и практике разрешения споров. М.: Приор, 2006.
8. Принципы международных коммерческих договоров УНИДРУА 2004: Пер. с англ. - М., 2006.
9. Дегтяренко В.Н., Зимин В.В., Костенко А.И. Организация перевозок грузов. - М.: Приор, 1997.
10. Макарова И.В., Рубцов А.П. Основы внешнеэкономической деятельности: Учеб. пособие. - М.: МГ'ИУ, 2009.
11. Попов С.Г. Основы внешнеэкономической деятельности: Учеб. пособие. 5-е изд., перераб. и доп. - М.: Ось-89, 2008.
12. Воронкова О.Н., Пузакова Внешнеэкономическая деятельность: организация и управление: Учебник / Под ред. Е.П. Пузаковой. 2-е изд. доп. и перераб. - М.: Экономист, 2008.
13. Попов С.Г. Внешнеэкономическая деятельность фирмы. Особенности менеджмента и маркетинга: Учеб. пособие. 4-е изд., доп. - М.: Ось-89, 2009.
14. Внешнеэкономическая деятельность: вспомогательные операции и государственное регулирование: Учеб. пособие /Под общей ред. В.И.

Черенкова. - Ростов н/Д: Феникс, 2008.

15. Инкотремс - 2010. Международные правила толкования торговых терминов. Публикация МТП №1560. СПб., 2010.

16. Маховикова Г.А., Павлова Е.Е. Внешнеэкономическая деятельность: Учеб. пособие. - М.: Эксмо, 2009.

17. Внешнеэкономическая деятельность предприятия: Учебник / Под ред. И.Н. Иванова. - М: ИНФРА-М, 2008.

18. Стровский Л.Е. Внешний рынок и предприятие. - М.: Финансы и статистика, 1993.

19. Покровская В.В. Внешнеэкономическая деятельность: Учебник. - М.: Экономист, 2009.

20. Прокушев Е.Ф. Внешнеэкономическая деятельность: Учебник. 6-е изд., испр. и доп. - М.: Дашков и К°, 2009.

21. Рубинская Э.Т. Управление внешнеэкономической деятельностью предприятия. - М.: Приор, 2001.

22. Внешнеэкономическая деятельность: Энциклопедический словарь. Киев: Дакор: КНТ: Основа, 2008.

23. Лытнева Н.А., Боброва Е.А., Федорова Т.В. Учет, анализ и аудит внешнеэкономической деятельности коммерческих организаций: Учеб. пособие. - М.: Форум, 2009.

24. Миролюбива Т.В. Эффективность внешнеэкономической деятельности предприятия // Налоги. 2003. № 5.

25. Баринов В.А. Внешнеэкономическая деятельность: Учебник. - М.: Форум: ИНФРА-М, 2008.

26. Внешнеэкономическая деятельность: Учебник /Под ред. Б.М. Смитиенко, В.К. Поспелова, 5-е изд., испр.-М.: Академия, 2008.

27. Словарь страховых терминов / Под ред. Е.В. Коломина, В.В. Шахова. - М.: Финансы и статистика, 1991.

28. Липчик Д. Авторское право и смежные права: Пер. с франц. - М.: Ладомир: Изд-во ЮНЕСКО, 2002.

Қосымша әдебиеттер тізімі

29. Гражданский кодекс РК. Общая особенная часть. Юрист, Алматы, 2004г.

30. Гражданское право. Ч.1: Учебник под ред.Ю.К. Толстого, А.П. Сергеева.- М.: ТЕИС, 1996г.